

**ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
РОЗПОРЯДЖЕННЯ**

голови обласної державної адміністрації

від 31.03.08 № 110

Про затвердження обласної програми реформування системи закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування

На виконання Закону України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування», постанови Кабінету Міністрів України від 17.10.07 № 1242 «Про затвердження Державної цільової соціальної програми реформування системи закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування»:

1. Затвердити обласну програму реформування системи закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (додається).

2. Райдержадміністраціям, міськвиконкомам розробити у місячний термін на основі обласної програми місцеві програми та забезпечити їх виконання.

3. Райдержадміністраціям, міськвиконкомам, службі у справах дітей облдержадміністрації (Савельєва О.О.), головному управлінню праці та соціального захисту населення облдержадміністрації (Корінна Г.В.), управлінням облдержадміністрації: освіти і науки (Пастовенський О.В.), у справах сім'ї, молоді та спорту (Власенко М.П.), охорони здоров'я (Толстанов О.К.), обласному центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді (Собчук В.В.) забезпечити реалізацію програми з питань, що належать до їх компетенції.

4. Службі у справах дітей облдержадміністрації щороку до 20 грудня інформувати обласну державну адміністрацію про хід виконання програми.

5. Управлінню по зв'язках з громадськістю облдержадміністрації (Сюравчик М.К.), обласній державній телерадіокомпанії (Бойко В.Я.) забезпечити висвітлення заходів програми, спрямованих на розвиток сімейних форм влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

6. Контроль за виконанням розпорядження покласти на заступника голови облдержадміністрації Черненка М.А.

Голова державної
адміністрації

Ю.В.Забела

ЗАТВЕРДЖЕНО
Розпорядження голови
обласної державної адміністрації
31.03.08 № 110

Обласна Програма
реформування системи закладів для дітей-сиріт та дітей,
позбавлених батьківського піклування

Інтернатна система утримання і виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, за рахунок своєї розгалуженості, чіткої регламентованості в діяльності, фінансової підтримки з боку держави та зручності у влаштуванні дітей на тривалий час при всіх її недоліках, продовжує займати вагоме місце в системі державної опіки.

У той же час кількість дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які потребують державної турботи та сімейного виховання, з кожним роком збільшується.

У більшості інтернатних закладів спостерігається надмірна опіка дітей, що призводить до незнання ними своїх обов'язків, на відміну від прав, відсторонення від посильної і необхідної побутової праці. Іноді створення надмірних комфортних умов для перебування дитини в державних установах зумовлює в подальшому її споживацьке ставлення до життя та знижує ступінь підготовки вихованців до діяльності в конкурентному середовищі. Типовими є недоліки щодо ведення обліку вихованців в інтернатних закладах, комплектування інтернатних закладів дітьми, які не мають відповідного статусу для перебування на повному державному утриманні.

Переважна більшість дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, утримується, виховується та навчається в державних дитячих закладах, в яких, через велику кількість вихованців, діти не отримують сімейного затишку, материнської та батьківської турботи, справжнього добробуту і, головне - соціальної адаптації з раннього дитинства.

Настав час докорінних змін у системі соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, і найперше, необхідність реформування державних інтернатних закладів, що займають провідне місце в системі утримання та виховання дітей таких категорій.

В області розпочато реформування шкіл-інтернатів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Утворено міжвідомчу робочу групу з питань реформування системи закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Проведено інвентаризацію особових

справ вихованців шкіл-інтернатів, дитячих будинків, будинків дитини, дитячих будинків-інтернатів в частині визначення правових статусів дітей.

Так, упродовж 2007 року **217** підопічним визначено правовий статус дітей, позбавлених батьківського піклування.

Службами у справах дітей райдержадміністрацій та міськвиконкомів у 2007 році виявлено та поставлено на первинний облік **907** дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. З них **649** охоплено сімейними формами виховання, що складає **71,5%** від загальної кількості нововиявлених дітей.

Для повноцінного і гармонійного розвитку необхідно, насамперед, забезпечити право кожної дитини зростати в сімейному оточенні, в атмосфері щастя, любові і розуміння і підготовки до самостійного життя в суспільстві.

Орієнтовний термін здійснення реформування системи закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, **2007 - 2017 роки.**

Мета Програми

Програма реформування системи закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, розроблена з метою створення у період до 2017 року умов для реалізації державних гарантій і конституційних прав дітей.

У ході виконання Програми передбачається:

здійснювати реформування системи закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;

приймати рішення щодо влаштування дитини в сім'ю громадян для усиновлення, під опіку, піклування, прийомну сім'ю, дитячий будинок сімейного типу та до закладів на основі комплексної оцінки її потреб;

забезпечувати пріоритетність влаштування дитини в сім'ю громадян;

влаштовувати дитину перших років життя до закладу, якщо з певних причин немає можливості влаштувати її на виховання в сім'ю громадян;

здійснювати переміщення дітей із закладу в заклад лише у тому разі, коли не існує можливостей для поліпшення їх стану в інший спосіб;

забезпечувати дотримання принципу родинного походження при влаштуванні дітей в сім'ї громадян і до закладів.

Очікувані результати

Виконання Програми дасть можливість:

посилити відповідальність місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування за соціальний захист дітей;

забезпечити дотримання державних гарантій та конституційних прав дітей;

збільшити кількість дітей, повернутих в біологічну родину та усиновлених громадянами України;

піднести в суспільстві престиж та авторитет сімей усиновителів;

зменшити кількість дітей, вилучених із сімейного середовища;

зменшити кількість дітей, направлених до закладів;

реформувати систему закладів із створенням умов для проживання та виховання дітей, наближених до сімейних;

створити умови для забезпечення реалізації права дитини на збереження або поновлення контактів з біологічною родиною у тому разі, коли це не шкодить інтересам.

Основні заходи програми

1. Провести моніторинг ефективності функціонування закладів, що належать до установ освіти і науки, соціального захисту населення

Головне управління праці та соціального захисту населення, управління освіти і науки облдержадміністрації
2008-2009 рр.

2. Запровадити програми соціальної адаптації випускників інтернатних закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Управління освіти і науки облдержадміністрації
2008-2009 рр.

3. Ввести до навчальних планів підготовки фахівців у вищих навчальних закладах за спеціальностями «соціальна педагогіка» та «соціальна робота» спецкурс «Оцінка стану дитини в сім'ї».

Управління освіти і науки
облдержадміністрації, вищі навчальні
заклади
2008-2010 рр.

4. Забезпечити діяльність обласного соціального гуртожитку для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування .

Обласний, центр соціальних служб для
сім'ї, дітей та молоді
2008 рік

5. Своєчасно виявляти дітей, які залишилися без батьківського піклування, та вживати заходів щодо надання таким дітям статусу дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування, забезпечити влаштування таких дітей у сімейні форми виховання.

Служба у справах дітей, управління освіти
і науки, охорони здоров'я
облдержадміністрації, райдержадміністрації,
міськвиконками
Постійно

6. Проводити роботу з метою виконання прогнозованих показників щодо розширення мережі прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу.

Служба у справах дітей
облдержадміністрації,
райдержадміністрації, міськвиконками
Постійно

7. Сприяти у розвитку національного усиновлення як пріоритетної форми влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Служба у справах дітей
облдержадміністрації,
райдержадміністрації, міськвиконками
Постійно

8. Проводити благодійні акції з метою підтримки сімей, які взяли на виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Райдержадміністрації, міськвиконкоми
Постійно

9. Для запобігання ранньому соціальному сирітству забезпечити роботу консультаційних пунктів центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді у пологових будинках, відділеннях, жіночих консультаціях.

Обласний, міський, районний центри
соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді
Постійно

10. Проводити заходи щодо профілактики негативних проявів серед дітей та підготовки молоді до сімейного життя і відповідального батьківства.

Обласний, центр соціальних служб для
сім'ї, дітей та молоді, управління
облдержадміністрації: сім'ї, молоді та
спорту, освіти і науки,
райдержадміністрації, міськвиконкоми
Постійно

11. Забезпечити організацію та проведення інформаційних кампаній з метою популяризації сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, пошуку потенційних прийомних батьків, батьків-вихователів, усиновителів, опікунів, піклувальників.

Обласний, міський, районний центри
соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді,
райдержадміністрації, міськвиконкоми
Постійно
